

YLÄ-VIEKSIIN KYLÄYHDISTYS RY
Niemenkyläntie 165
88730 Ylä-Vieksi
kylayhdistys@vieksi.fi

Eduskunnan oikeusasiamies
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
00102 Eduskunta

Viite: Dnro 95/4/08

VASTINE

Johdanto

Pääsikunnan Oikeudellinen osasto on antanut 5.6.2008 viiteasiassa lausunnon Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry:n ("Yhdistys") 11.12.2007 tekemän kantelun johdosta. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia on lähettänyt 7.10.2008 Yhdistykselle tiedoksi jäljennökset lausunnosta ja selvityksestä. Yhdistys katsoo Oikeudellisen osaston antaman lausunnon ja siihen liitettyjen muiden lausuntojen ja selvityksen antavan aihetta tähän vastineeseen.

Yhdistys katsoo tuoneensa tähän vastineeseen soveltuvia todisteita ja perusteluita esille Vaasan-hallinto-oikeudelle valitusasioissa 00891/08/5132¹ (ympäristöluvan tarve toiminnalle Vuosangassa kokonaisuutena) ja 00893/08/5132² (ympäristöluvan tarve muun muassa kaatopaikalle Vuosangassa), sekä yhdistyksen oikeuskanslerille 1.10.2008 tekemässä kantelussa koskien Metsähallituksen menettelyä³, ja viittaa soveltuviissa yhteyksissä niihin jäljempänä.

1) Pääsikunta, Oikeudellinen osasto, Lausunto, 5.06.2008, AE10596

Pääsikunnan Oikeudellisen osaston antaman lausunnon katsoo Yhdistys antavan aihetta tuoda esille seuraavaa:

Lausunnon kohdassa 1., *Johdanto*, on väitetty virheellisesti, että kantelun kohta 7 liittyisi sotilaallisen harjoitustoiminnan lainmukaisuuteen siten, että siihen vastaisi Maavoimien Esikunnan lausunnossa esimerkiksi Kainuun Prikaatin selvityksen liite 3 (15.11.2007). Mainitusta esikunnan lausunnosta tai prikaatin selvityksen (lausunnon) liitteestä ei Yhdistys katso ilmenevän mitään, missä annettaisiin selvitystä kantelun kohtaan 7.

Lausunnon kohtaa 4.2, *Ympäristöluvan ja vesilain mukaisen luvan tarve*, koskien viittaa Yhdistys Johdannossa mainituissa valitusasioissa tekemiinsä valituksiin ja antamiinsa vastaselityksiin, sekä Johdannossa mainittuun kanteluun. Niistä tähän asiaan soveltuvasti ilmenevän ohella katsoo Yhdistys lausunnon kohdan antavan aihetta tuoda esille seuraavaa:

Lausunto viittaa siihen, että siinä on katsottu olleen puolustusvoimille Vuosangassa sallittua:

- maalla toimenpiteeseen ryhtyminen siten, että siitä tai sen seurauksena voi aiheutua sellainen vesiympäristön muutos, johon vesilain 1 luvun 15 §:n 1 momentin kohdat 1) - 6) soveltuvat,
- sellaiseen toimenpiteeseen ryhtyminen, josta voi johtua vesilain 1 luvun 15 §:n 3

1 Valitus Kainuun ympäristökeskuksen antamasta päätöksestä (4.4.2008, Dnro KAI-2006-Y-209) ympäristölupa-asian vireillepanon johdosta.

2 Valitus Kainuun ympäristökeskuksen antamasta päätöksestä (4.4.2008, Dnro KA1-2006-Y-209) ympäristönsuojelulain 84 §:n 1 mom:n 2-kohdan tarkoittamassa asiassa.

3 Kantelun nettiversio on osoitteessa: <http://www.vieksi.fi/MH-kantelu.html>

momentissa tarkoitettu pohjan laadun muutos, kun ei ole kysymys YSL:n 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tai vesilain 1 luvun 19 §:ssä tarkoitettulla tavalla aiheutuvasta pilaantumisesta, ja

- vesilain 1 luvun 15a §:n 1 momentissa kiellettyyn toimenpiteeseen ryhtyminen ilman 2 momentissa tarkoitettua poikkeusta.

Yhdistys viittaa edellä mainituista valituksista, vastaselityksistä ja kantelusta ilmeneviin vastaansanomattomiin todisteisiin koskien harjoitustoiminnasta Vuosangassa aiheutuneita olennaisia mainituissa vesilain pykälissä tarkoitettuja kiellettyjä vaikutuksia. On selvää, että Kainuun Prikaati on harjoittanut vielä viime vuosinakin Vuosangassa toimintaa, joka olisi edellyttänyt vesilain 1 luvun 15 a §:n 2 momentin mukaista ympäristölupaviraston myöntämää poikkeusta. Koska Kainuun Prikaatille (tai muullekaan puolustushallinnon taholle) ei poikkeusta ole Vuosankaan myönnetty, tulee sitä edellyttävästä toiminnasta Vuosangassa välittömästi pidättyä.

Lausunnossa on perusteltu vesilain soveltumattomuutta virheellisesti sillä, ettei Vuosangassa ole kysymys vesistöön rakentamisesta. Yhtä lailla vesilain yleiskiellot soveltuvat maalla sellaiseen toimenpiteeseen ryhtymiseen, jonka seurauksena voi aiheutua 1 luvun 15 tai 15a §:ssä kielletty vaikutus. Yhdistys pitää selvänä, että puolustushallinto, ja siten myös Kainuun Prikaati, on ollut hyvin perillä kieltojen soveltumisesta ja poikkeuksen tarpeesta Vuosangassa. Yhdistys ei ole havainnut Kainuun Prikaatin ainakaan vähentäneen poikkeusta edellyttävää toimintaansa Vuosangassa vuosina 2007-2008. Yhdistys pitääkin mahdollisena, että puolustusvoimien ja Kainuun Prikaatin tavoitteena Vuosangassa on vesienhoitolaissa tarkoitettu vesien muuttaminen niin voimakkaasti, että vesien suojelun edellytykset poistuisivat. Pyydämme oikeusasiamiestä edellyttämään, että esittämämme motiivi tutkitaan ja otetaan huomioon, kun toiminnan rangaistavuutta ja tehdyn teon törkeysastetta arvioidaan. Lisäksi Yhdistys pyytää oikeusasiamiestä kehottamaan asiassa toimivaltaisia viranomaisia ryhtymään viivytyksettä toimenpiteisiin, joilla puolustusvoimat veloitetaan olemaan jatkamatta Vuosangan vesien pilaamista ja luonnontilaisuuden heikentämistä sekä korjaamaan ja korvaamaan aiheuttamansa vahingot.

Akukon Oy:n tekemää Vuosangan ympäristömeluselvitystä koskien katsoo Yhdistys tarpeelliseksi tuoda esille, Johdannossa mainitussa valitusasiassa 00891/08/5132 aiheesta esittämänsä lisäksi, ettei meluselvityksessä eikä lausunnossa mainitussa, meluselvitykseen osaltaan perustuvassa Kainuun ympäristökeskuksen päätöksessä ole otettu huomioon STM:n antamassa asumisterveysohjeessa kiellettyä välittömän kuulovaurion aiheuttavaa melutason $L_{C\text{Peak}}$ 140 dB ylittymistä Hyrynsalmentielle. Sen lähellä sijaitsevista tykistön tuliasemista taaksepäin leviävä melu saattaa nousta, epävarmuudet huomioon ottaen, kyseisellä yleisellä maantiellä tasolle $L_{C\text{Peak}}$ 150-160 dB, eli melurasitus saattaa ylittää välittömän kuulovaurion aiheuttavan tason jopa noin satakertaisesti. Päätelmään on tultavissa yhdistelemällä mainitun Vuosangan ympäristömeluselvityksen ja sen liitteenä olevien melun leviämiskarttojen tietoja.

Lausunnon kohtaa 4.3, *Laajennushanke*, koskien viittaa Yhdistys Johdannossa mainitussa valitusasiassa 00891/08/5132 tekemänsä valituksen liitteeseen 11., *Asiantuntijalausunto Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen laajennushankkeen YVAL:n mukaisesta arviointivelvollisuudesta*.

Lausunnon kohtaa 4.4, *Polttoaineen jakeluaseman ja kaatopaikan ympäristölupa*, koskien katsoo Yhdistys tarpeelliseksi tuoda esille seuraavaa:

- Kyseisessä Kainuun ympäristökeskuksen päätöksessä on todettu, niiden luvantarvekysymysten lisäksi, joihin lausunnossa on viitattu, että Vuosankaan "*suunnitteilla olevan ... kohdistuspaikan (40 ampumapaikkaa) rakentaminen edellyttää ympäristölupaa.*"

- Kainuun ympäristökeskus on vastaanottanut Kainuun Prikaatin tekemän kohdistuspaikkaa koskevan ympäristölupahakemuksen 17.9.2008.
- Yhdistys on saattanut 24.9.2008 Kainuun ympäristökeskuksen tietoon eräitä havaintojaan Vuosangassa rakenteilla olevasta ampumaradasta (Liite 1). Yhdistys viittaa asiassa myös Oikeudellisen osaston antaman lausunnon kohdassa 6, *Oikeudellinen arviointi*, esitettyyn Vuosankaa koskien perusteettomaan väitteeseen, että "Alueet ovat säilyneet laajamittaiselta maa-ainesten otolta." Rakenteilla olevan ampumaradan toiminnassa olleelta työmaalta 12.8.2008 otetuissa valokuvissa (Liite 2) näkyvät maa-ainekasat on tuotu paikalle Liitteessä 1 esitetystä maa-ainesten ottopaikasta, josta kaksi 22.8.2008 otettua valokuvaa on Liitteenä 3. Yhdistys ei ole saanut vahvistusta sille, että ympäristöluvan hakuvelvoite kohdistuspaikalle koskisi Vuosangassa elokuussa 2008 rakenteilla ollutta ampumarataa. Yhdistys pitää kuitenkin todennäköisenä, että niin on.
- Yhdistys pyysi 5.10.2008 ja pian sai Kainuun ympäristökeskukselta sille Kainuun Prikaatin jättämästä ympäristölupahakemuksesta asiakirjatiedon. Päiväämättömässä saatteessaan ilmoitti ympäristökeskus, ettei hakemusta "ole vielä käsitelty, minkä vuoksi hakemus ei vielä ole lopullisessa muodossa."

Yhdistyksen mielestä sen edellä ampumarata-asiasta esittämä viittaa osaltaan siihen, että Kainuun Prikaatilla on ollut vielä elokuussa 2008 vaikeuksia sisäistää velvoitteita, joita YSL:ssa tarkoitetun toiminnanharjoittajan tulee Vuosangassa noudattaa, mikä tulisi ottaa huomioon arvioitaessa syitä kantelussa esille tuotuihin Kainuun Prikaatin menettelyihin, Kainuun Prikaatin esille tuomien seikkojen luotettavuutta ja lisäselvitysten tarpeellisuutta.

Lausunnon kohtaa 4.4, *Kaatopaikka*, koskien viittaa Yhdistys Johdannossa mainitussa valitusasiassa 00893/08/5132 tekemässään valituksessa ja antamassaan vastaselityksessä esitettyyn.

Lausunnon kohtaa 5., *Asiakirjojen säilytysaika*, koskien katsoo Yhdistys, että mainittuja asiakirjoja ei voida pitää lausunnossa väitetysti valmisteluasiakirjoina. Asiakirjan R3712/22.3/D/IV/15.12.1999 (asiakirjassa on vuosilukuvirhe, po. 1998) on Kainuun Prikaati lähettänyt viranomaiselle tämän suorittamaa YVA:n soveltuvuusharkintaa varten. Tämän hävitetyn asiakirjan yksilöintitiedon on yhdistys saanut asiakirjasta R2224/16/D/IV/30.6.1999, jonka Kainuun Prikaati lähetti Kainuun ympäristökeskukselle tältä muutamia päiviä aikaisemmin saamansa YVA -lausunnon asiakirjoihin jälkikäteen liitettäväksi, nähtävästi "viimeiseksi sanaksi" kyseisessä asiassa. Se ja sen karttaliite (esittäen muun muassa tykistön tuliasemien sijaintoja ja niiden edellyttämiä puuston poistoja) on esitetty liitteinä 17 ja 17a Johdannossa mainitussa kantelussa. Molemmat asiakirjat (15.12.1998 ja 30.6.1999) on diarioitu ainakin sekä Kainuun Prikaatissa (lähteneinä) että Kainuun ympäristökeskuksessa (saapuneina).

Yhdistys tuo esille käsityksensä, ettei asiakirjan säilyminen vastaanottajalla mitenkään vähennä lähettäjän suorittaman asiakirjan säädösten vastaisen hävittämisen moitittavuutta. Yhdistys katsoo tarpeelliseksi tuoda esille tarkennuksena tähän asiaan, että:

- Yhdistys vaati ensimmäisen kerran YVA -menettelyn soveltamista Vuosangassa Kainuun maakuntakaavaehdotuksen johdosta lokakuussa 2006 tekemässään muistutuksessa ja teki 29.11.2006 vireillepanon Kainuun ympäristökeskukselle velvoittaa Kainuun Prikaati ryhtymään Vuosangassa YVA -menettelyyn.
- Kainuun ympäristökeskus antoi tammikuussa 2007 Yhdistykselle vireillepanon johdosta lausunnon.
- Yhdistyksen edustaja sai 19.3.2007 Kainuun ympäristökeskukselta mukaansa kopioita asiakirjoista, jotka koskivat ympäristöministeriön 15.6.1999 Kainuun ympäristökeskukselle antamaa kannanottoa YVA-menettelyn tarpeellisuudesta Vuosangassa ja Kainuun Prikaatille 24.6.1999 annettua YVA -lausuntoa.

- Ennen mainittujen kopioiden saamista ei Yhdistys ollut tietoinen, että vuonna 1999 oli Vuosangan ensimmäinen YVA -harkinta jo tehty.
- Yhdistys katsoi saamiensa kopioiden perusteella, että sen saamista aineistosta puuttui olennaisia asiakirjatietoja, joten se pyysi 3.4.2007 saada ympäristökeskukselta asian diaariotteen. Saamansa otteen perusteella pyysi Yhdistys ympäristökeskukselta 5.4.2007 asiakirjatietoa muun muassa asiakirjasta R2224/16/D/IV/30.6.1999. Ympäristökeskuksen kirjaamo ilmoitti samana päivänä puhelimitse Yhdistykselle, että asiakirjat olivat keskitetysti asian käsittelijällä eivätkä arkistossa (vaikka asia oli päätetty jo vuosia aikaisemmin!) ja että käsittelijä ei antaisi Yhdistyksen pyytämiä asiakirjatietoja ennenkuin koko aineisto olisi koossa, mukaanlukien ympäristöministeriöltä pyydettyksi sanottu osuus. Yhdistys katsoi tarpeelliseksi pyytää samana päivänä kyseistä asiakirjatietoa ympäristöministeriöltä. Myöhemmissä puhelintiedusteluissa kävi selväksi, että asiakirjatietojen saaminen olisi saattanut viedä runsaasti aikaa, jota Yhdistys ei nähnyt käytössään olevan. Yhdistyksellä oli meneillään keskeinen edunvalvontatyö koskien loppusuoralla valmisteltavana olleen Kainuun maakuntakaavan Vuosanka -osiota, mitä varten se oli asiakirjapyynnöt esittänyt.
- Yhdistys kääntyi asiakirjapyynnöllä 18.4.2007 Kainuun Prikaatin puoleen, jolta sai 19.4.2007 puhelimitse tiedon asiakirjojen hävittämisestä. Samana päivänä pyysi Yhdistys Kainuun Prikaatilta asiakirjatietoa, josta ohjeistus asiakirjojen säilyttämiseksi prikaatissa ilmeni. Siihen 25.4.2007 antamaansa vastaukseen oli Kainuun Prikaati liittänyt Yhdistyksen alunperin Kainuun ympäristökeskukselta pyytämän asiakirjatiedon R2224/16/D/IV/30.6.1999, jonka prikaati oli ympäristökeskukselta saanut.
- Kainuun maakuntavaltuusto hyväksyi Kainuun maakuntakaavan 7.5.2007. Yhdistys ei saanut ajoissa mahdollisuutta käyttää pyytämiään tietoja tavoittelemallaan tavalla kylän ja kyläläisten eduksi. Asiakirjatietoa asiakirjasta R3712/22.3/D/IV/15.12.1999 ei Yhdistys ole saanut myöhemminkään, mutta ei sitä enää katso tarvitsevana.

Lausunnon kohtaa 6., *Oikeudellinen arviointi*, koskien viittaa Yhdistys Johdannossa mainituissa valitusasioissa ja kantelussa sekä tässä vastineessa esille tuotuun.

Lausunnon muista kohdista ei Yhdistys katso ilmenevän mitään, missä annettaisiin selvitystä kanteluasiaan.

2) Pääesikunta, Suunnitteluosasto, Lausunto, 1937/69.05.01/2008, 25.4.2008, AE8412

Suunnitteluosaston antamasta lausunnosta ei ilmene Suunnitteluosaston tehtävää, ei sen mahdollista suhdetta kantelussa esille tuotuihin virheellisiin menettelyihin eikä Yhdistys katso siitä ilmenevän mitään, missä annettaisiin selvitystä kanteluasiaan.

3) Pääesikunta, Henkilöstöosasto, Lausunto, 30.4.2008, AE8942

Pääesikunnan Henkilöstöosaston antamasta lausunnosta ei Yhdistys katso ilmenevän mitään, missä annettaisiin selvitystä kanteluasiaan.

4) Pääesikunta, Logistiikkaosasto, Lausunto, 1937/69.05.01/2008, 30.4.2008, AE8515

Pääesikunnan Logistiikkaosaston antaman lausunnon katsoo Yhdistys antavan aiheita tuoda esille seuraavaa:

Logistiikkaosaston antaman lausunnon liitteenä olevan lausunnon 946/73/2007, 25.2.2008, AE3334 johdosta viittaa Yhdistys ympäristöministeriön asiassa YM/5711/2007 Yhdistyksen

tekemään aloitteeseen, sen johdosta asiassa annettuihin lausuntoihin ja niiden johdosta Yhdistyksen antamiin vastaselityksiin. Yhdistys katsoo, että lukuisia niin Logistiikkaosaston antamassa kuin muissakin tässä kanteluasiassa annetuissa lausunnoissa ja selvityksessä esitettyjen väitteiden olennaisia virheellisyksiä on osoitettu Yhdistyksen antamissa vastaselityksissä asiassa YM/5711/2007.

5) Maavoimien Esikunta, Henkilöstöosasto, Lausunto, 19.5.2008, ME18055

Maavoimien Esikunnan Henkilöstöosaston antaman lausunnon katsoo Yhdistys antavan aihetta tuoda esille seuraavaa:

Lausunnon kohtaa 3.1, *Kainuun Prikaatin menettely olla antamatta hallintolain mukaista päätöstä kyläyhdistyksen pyyntöön 7.5.2007*, koskien katsoo Yhdistys tarpeelliseksi tuoda esille seuraavaa:

Lausunnossa on perusteltu harjoitusten ja ammuntojen jatkamista sillä, että ne ovat olleet osa puolustusvoimien lakisäätteistä toimintaa ja siksi niiden jatkamisesta ei ole ollut tarpeen tehdä erillistä hallintolain mukaista hallintopäätöstä. Lausunto viittaa siihen, ettei Maavoimien Esikunta ole katsonut Yhdistyksen vaatineen vireillepanoissaan keskeytettäväksi ympäristöluvanvaraiset toiminnot ja vain ne, tai siihen, että vaikka Maavoimien Esikunta on katsonut harjoitusten ja ammuntojen jatkamiseen sisältyneen ympäristöluvanvaraista toimintaa, ei siitä sen mielestä kuitenkaan ole seuranut ympäristöluvan hakuvelvoitetta. Lausunto viittaa myös siihen, että Maavoimien Esikunta on virheellisesti katsonut Yhdistyksen vaatineen annettavaksi hallintopäätös harjoitusten ja ammuntojen jatkamisesta. Lausunnossa kyseiseen asiaan annetuista perusteluista ei Yhdistys katso ilmenevän mitään, missä annettaisiin selvitystä kanteluasiaan.

Lausunnon mukaan ei Prikaatinkenraali Tynkkysen Kajaanissa puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4.6.2007 pitämässä puheessa ollut käsitelty sopimattomalla tavalla Yhdistyksen 7.5.2007 tekemää vireillepanoa. Yhdistys ei ole sellaista väittänyt, joten se yhtyy tältä osin lausunnossa esitettyyn. Yhdistys katsoo aiheelliseksi tarkistaa kantelussa esittämänsä siltä osin, että Kainuun Sanomissa ei 5.6.2007 nähtävästi kirjoitettu asiasta haastatteluun perustuen, vaan pidettyä puhetta referoiden.

Prikaatinkenraali Tynkkynen piti puheensa noin yhden kuukauden kuluttua päivästä, jona Kainuun maakuntavaltuusto oli hyväksynyt Kainuun maakuntakaavan (7.5.2007). Käynnissä oli Yhdistyksen ja ylä-vieksiläisten kamppailu maakuntakaavoituksen puitteissa etujensa ja Vuosangan luonnon ja ympäristön puolesta. Asia oli saanut huomattavaa julkisuutta. Yhdistys oli saattanut Kainuun Prikaatin ja Prikaatinkenraali Tynkkysen tietoon lainvastaisiksi tai virheellisiksi katsomiaan Kainuun Prikaatin menettelyjä Vuosangassa. Vielä Yhdistys oli tullut torjuneeksi puolustusvoimien Vuosangan laajentamissuunnitelmien toteutumisen Kainuun maakuntakaavassa tuomalla esille maakuntakaavaehdotusten lainvastaisuuksia ja asukkaiden kuulemisessa tapahtuneita virheitä.

Yhdistys katsoo, että Prikaatinkenraali Tynkkysen puheessa käsiteltiin moitittavalla tavalla Yhdistyksen ja kyläläisten toimintaa. Sanavalinnallaan "*osa Vuosangan alueen asukkaista on katsonut aiheelliseksi käyttää oikeuttaan tuoda esille eriävä mielipiteensä*" katsoo Yhdistys hänen vähätelleen ylä-vieksiläisten lähes täydellistä yksimielisyyttä ja Yhdistyksen esittämiä jo tuohon mennessä maakuntakaavoituksessa merkittävässä määrin pakottaviksi tunnustettuja olennaisia perusteita. Heti vähättelyn perään katsoi Prikaatinkenraali Tynkkynen tarpeelliseksi nostaa puheessaan Vuosangan laajentamisen puolesta aikaisemmin esitettyjä perusteluita tärkeämmäksi palvelusturvallisuuden lisäämisen. Hän perusteli inhimillisen virheen mahdollisuutta alueen ahtaudella. Puheen kohta viittasi siihen, että toiminnan laajuutta ei ollut mahdollista rajoittaa palvelusturvallisuuden kohentamiseksi. Siitä on luonnollisesti johdettavissa, että jos alue ei olisi ollut niin ahdas kuin oli (ja on), inhimillisen virheen

mahdollisuus olisi Prikaatinkenraali Tynkkysen mielestä ollut vähäisempi. Yhdistyksemme toimien seurauksena ei aluetta oltu voitu maakuntakaavassa laajentaa. Etenkin monet Vuosangan vastakkainasettelua tunteneet saivat puheesta kuvan kyläläistemme ja Yhdistyksen syyllistämisestä palvelusturvallisuuden vaarantajina.

Yhdistys katsoo, että täysin perusteeton ja sen esittämiä perusteita vähättelevä oli myös Prikaatinkenraali Tynkkysen puheessaan esittämä käsitys, että [Vuosangan] "*laajentamisen rinnalla on vaikea nähdä muita käyttökelpoisia vaihtoehtoja*". Yhdistys toteaa, että sen työn tuloksena tullaan aloitetussa Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan valmistelussa vertailemaan, MRL:ssa edellytetyllä tavalla, puolustusvoimien toiminnan lopettamista Vuosangassa kahteen muuhun tarkasteltavaan vaihtoehtoon. Niistä toiseen varautumista olimme esittäneet sähköpostitse tekemällämme aloitteella Kainuun Prikaatille ja Prikaatinkenraali Tynkkyselle jo 11.4. 2007.

Lausunnon kohtaa 3.2, *Kyläyhdistyksen pyyntöön 7.5.2007 vastaaminen*, koskien katsoo Yhdistys tarpeelliseksi tuoda esille, että edellä Johdannossa mainitusta kantelusta ilmenee, että ammuksia on Vuosangassa toteutettu olennaisesti alueen johtosäännön vastaisesti. Yhdistys esittää näkemyksensä myös, että alueen johtosäännössä on otettava huomioon siinä käskettyjen ja sallittujen toimintojen lainmukaisuus riippumatta siitä, ovatko eri viranomaistahot asettaneet tai jättäneet asettamatta toiminnalle vaatimuksia ja mahdollisia rajoituksia.

Yhdistys katsoo, että Maavoimien lausunnon kohdassa 4., *Lopuksi*, esitetyt Yhdistyksen viitekantelussa esittämien näkemysten vastaiset johtopäätökset osoittautuvat virheellisiksi Johdannossa mainituissa valitusasioissa ja kantelussa esille tuodun perusteella.

6) Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta, Henkilöstöosasto, Selvitys, 1937/69.05.01/2008, 24.4.2008, ME15175

Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunnan Henkilöstöosaston antaman selvityksen katsoo Yhdistys antavan aihetta tuoda esille seuraavaa:

Selvityksessä kantelukohtaan 8 annettua selvitystä koskien viittaa Yhdistys Vuosangan 9.10.2000 vahvistettuun ja ainakin 30.6.2007 saakka voimassa olleeseen johtosääntöön ja sen kohdassa 4, *AMMUNNAT*, todettuun:

- "Kiinteitä rakenteita ovat:*
 - 4 aseiden kohdistuspaikkaa
 - 2 liikkuvaa pst-maalirataa
 - 2 kiinteää teräsmaalialueita pst-aseiden ontelolaukauksille"

Voidaan nähtävästi katsoa, että alueella on ollut vähintään 30.6.2007 saakka neljä ympäristöluvanvaraista kiinteää ulkona sijainnutta kohdistuspaikkaa eli ampumarataa⁴. Onhan alaviitteessä 2 mainitussa Kainuun ympäristökeskuksen antamassa päätöksessä todettu, että "*kohdistuspaikan (40 ampumapaikkaa) rakentaminen edellyttää ympäristölupaa*". Yhdistys toteaa myös, että se on pyytänyt 24.9.2008 Kainuun Prikaatilta asiakirjatiedon Vuosangan voimassa olevasta johtosäännöstä, josta ampumaratojen nykyinen tilanne ilmenisi, mutta tämän vastineen lähettämiseen mennessä ei Yhdistys ollut pyytämäänsä tietoa saanut.

Selvityksen kohtaa 3.9., *Ympäristöluvan ja vesilain mukaisen luvan hakeminen Vuosangan toiminnalle*, koskien katsoo Yhdistys tarpeelliseksi tuoda esille, että sen tietoon ei ole tullut ainoatakaan erityisen tyyppisellä Vuosangan alueella tehtyä maaperä-, pohjavesi- tai luontoselvitystä mitä tulee vesien pilaantumiseen tai luonnontilaisuuden vaarantumiseen.

4 YSA 1 luku 1 § 1 momentti kohta 14) a)

7) Kainuun Prikaatin Esikunta, Lausunto,1937/69.05.01/2008, 22.4.2008, ME14402

Kainuun Prikaatin Esikunnan antaman lausunnon katsoo Yhdistys antavan aihetta tuoda esille seuraavaa:

Yhdistys ei ole vireillepanoissaan vaatinut Kainuun Prikaatia lopettamaan ammuntoa, niinkuin Kainuun Prikaati on lausunnossaan väittänyt, vaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan Vuosangassa.

Kainuun Prikaatin 22.4.2008 antamassa lausunnossa on todettu, ettei prikaati katso olevansa Vuosangan alueen toiminnanharjoittaja. Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunnan Yhdistykselle seuraavana päivänä 23.4.2008 lähettämässä sähköpostiviestissä (Liite 4) on todettu, että Kainuun Prikaati on [Vuosangan] toiminnanharjoittaja. Pääesikunnan antamaan lausuntoon liitetyn Puolustusvoimien ympäristönsuojelua koskevan hallinnollisen ohjeen PELäähk-os PAK 13:01 kohdasta 9 ilmenee, että joukko-osasto on toiminnanharjoittaja. Yhdistys katsoo, että ilmennyt ristiriita tulisi ottaa huomioon arvioitaessa syitä kantelussa esille tuotuihin Kainuun Prikaatin menettelyihin, Kainuun Prikaatin esille tuomien seikkojen luotettavuutta ja lisäselvitysten tarpeellisuutta.

Lausunto viittaa siihen, että Kainuun Prikaati on katsonut virheellisesti toiminnanharjoittajan olevan velvollinen hakemaan ympäristölupaa ympäristöluvanvaraiselle toiminnalleen vasta kun tai jos lupaviranomainen hakemista vaatii.

Ylä-Vieksillä 10.11.2008

Kunnioittaen,

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry

Eeva Kyllönen
puheenjohtaja

Timo Niskanen
varapuheenjohtaja

Pekka Pääkkönen
hallituksen jäsen

Liitteet:

1. Sp-viesti Ylä-Vieksin kyläyhdistys - Kainuun ympäristökeskus 24.9.2008
2. (2 valokuvaa) Vuosankaan rakenteilla oleva ampumarata
3. (2 valokuvaa) Vuonna 2006 lopputarkastettu Morenia Oy:n maa-ainesten otto paikka "Lauttajärvi Sr"
4. Sp-viesti Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta - Ylä-Vieksin kyläyhdistys 23.4.2008